

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. Stefana Kard. Wyszyńskiego
W WOLI RAFAŁOWSKIEJ

SPIS TREŚCI:

I. Podstawa prawna	3
II. Wprowadzenie.....	4
III. Założenia ogólne	5
IV. Cele ogólne	6
V. Misja szkoły	9
VI. Wizja szkoły	10
VII. Sylwetka absolwenta szkoły	11
VIII. Struktura oddziaływań wychowawczych	12
IX. Diagnoza zagrożeń.....	14
X. Zadania wychowawczo - profilaktyczne.....	14
XI. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)....	22
XII. Ewaluacja programu	31

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120 poz. 526.).
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1189).
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz.1943 ze zm.).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz.487).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 783).
8. Ustawa z 9 listopada 2005 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 957).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z dnia 24 lutego 2017 r. poz. 356).
11. Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018.
12. Statut Szkoły Podstawowej im. Stefana Kard. Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej.

Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa,
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju,
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów zewnętrznych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyniki testów wewnętrznych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.),
- identyfikację środowiska lokalnego,
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

II. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Stefana Kard. Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspierania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanek), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Stefana Kard. Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanek w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: higienistkę szkolną oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

III. Założenia ogólne

Szkoła Podstawowa im. Stefana Kard. Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej realizuje cele zawarte w Podstawie Programowej Kształcenia Ogólnego oraz Statucie Szkoły. Zwraca szczególną uwagę na zadanie tworzenia wszechstronnego rozwoju uczniów, rozwijania poczucia odpowiedzialności, poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego, kształcenia i wychowania w duchu tolerancji, humanizmu i patriotyzmu, przekazywania wiedzy o społeczeństwie, kulturze i środowisku naturalnym.

Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspierając obowiązki rodziców, będą zmierzać do tego, aby uczniowie:

- a) znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze: psychicznym (intelektualnym, emocjonalnym, duchowym), społecznym, fizycznym,
- b) utożsamiali się ze szkołą, jej patronem, umieli kultywować szkolne tradycje,
- c) rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy i dobra w świecie,
- d) mieli świadomość życiowej użyteczności poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie,
- e) stawali się coraz bardziej samodzielni, odpowiedzialni w dążeniu do dobra własnego i innych,
- f) uczyli się szacunku dla wspólnego dobra jako postawy życia społecznego,
- g) przygotowali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
- h) przygotowali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się,
- i) kształtowali w sobie umiejętność słuchania innych, rozumienia ich poglądów, umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów,
- j) poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wszelkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca na świecie.

Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły jest dokumentem pozwalającym scalić oddziaływania wychowawczo – profilaktyczne szkoły i środowiska uczniów. Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej – tworzenia planów pracy wychowawczej szkoły i wychowawców klas. Skierowany jest do dyrektora szkoły, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, Samorządu Uczniowskiego, pracowników obsługi szkoły oraz organizacji i instytucji wspierających pracę szkoły, przy współudziale rodziców i z uwzględnieniem ich oczekiwań dydaktyczno – wychowawczych. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów szkoły.

IV. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości poprzez:

1. Zapewnienie wszechstronnego rozwoju ucznia we wszystkich sferach jego osobowości w wymiarze psychicznym (intelektualnym, emocjonalnym i duchowym) społecznym, fizycznym.
2. Przygotowanie ucznia do odpowiedzialnego życia i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.
3. Motywowanie rodziców do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły.
4. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole i zapobieganie agresji pod wszelkimi postaciami poprzez propagowanie partnerstwa między uczniami, nauczycielami, rodzicami, pracownikami szkoły, z zachowaniem dyscypliny.
5. Nauczanie i wychowanie w szkole opiera się na chrześcijańskim systemie wartości, służy rozwijaniu u dzieci poczucia odpowiedzialności za siebie i innych, szacunku dla każdego człowieka, miłości do Ojczyzny, otwarcia na wartości uniwersalne. Ich uosobieniem jest patron szkoły Kard. Stefan Wyszyński. Odwoływanie się do Jego nauczania w praktyce życia szkolnego to cel ustawiczny.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- a) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- b) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych, wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- c) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- d) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- e) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- f) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- g) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- h) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- i) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- j) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- a) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- b) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- c) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- d) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- e) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- f) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- a) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- b) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- c) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- d) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- a) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- b) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na zachowania ryzykowne,
- c) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- a) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- b) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- c) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- d) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- e) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- a) wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- b) przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- c) wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- d) rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- e) budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- f) przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- g) przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- h) troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- a) zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- b) znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- c) promowanie zdrowego stylu życia,
- d) kształtowanie nawyków prozdrowotnych, rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- e) eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- f) niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- g) wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- h) uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

V. Misja szkoły

***„Warto służyć każdemu człowiekowi
I dla każdego warto się poświęcić”.***

Stefan Kard. Wyszyński

Szkoła wspiera rodziców w procesie wychowania, a kierunek działań jest zgodny z ich wolą. Przyjmuje za podstawę uniwersalne zasady etyki, preferując zrozumienie, tolerancję i szacunek dla innych kultur, wyznań i tradycji. Mając za patrona Stefana Kardynała Wyszyńskiego, szkoła respektuje chrześcijański system wartości.

Wartości wychowawcze stanowią w celu ich osiągnięcia, przestrzegania, poszanowania przez wszystkich członków społeczności szkolnej.

Podmiotowe traktowanie uczniów przez nauczycieli jest koniecznym warunkiem do osiągnięcia sukcesu pedagogicznego:

- 1) wszyscy pracownicy szkoły są wychowawcami.
- 2) rodzice, uczniowie, nauczyciele i pracownicy szkoły posiadają umiejętności akceptowania uczniów, rozumienia empatycznego, bycia

autentycznym, rozumienia uczniów w sensie personalistycznym, porozumiewania się z uczniami, zachowania umiaru swobody i przymusu.

- 3) nauczyciele będą kształtować postawy zgodnie z ogólnie przyjętymi, uniwersalnymi normami, a zwłaszcza z wartościami dobra, piękna i prawdy, z których to fundamentalnych wartości wypływają pozostałe: miłość, wolność, mądrość, uczciwość, sprawiedliwość, koleżeństwo, godność, przyjaźń, odwaga, partnerstwo, pracowitość.
- 4) szkolny program wychowawczo - profilaktyczny opiera się na tych wartościach, a zadaniem nauczycieli i rodziców jest, aby te wartości uczniowie przyjęli jako swoje i stosowali je w życiu.

VI. Wizja szkoły

1. Szkoła wspiera rodziców w wychowywaniu zgodnie z wartościami głoszonymi przez patrona zawartymi w *"ABC miłości Kardynała Stefana Wyszyńskiego"*, a kierunek działań jest zgodny z ich wolą.
2. W szkole panuje życzliwa atmosfera, oparta na kulturze osobistej nauczycieli, innych pracowników szkoły, uczniów i rodziców, wzajemnym szacunku, akceptacji oraz pomocy i współdziałaniu.
3. Pielęgnuje się tradycje szkoły, skupiając wokół niej nauczycieli, uczniów, rodziców i absolwentów szkoły.
4. Wzbogaca bazę lokalową i wyposażenie w celu zrealizowania postawionych sobie zadań.
5. Kształci w kierunku zdobycia zintegrowanych wiadomości i umiejętności przydatnych w praktyce.
6. Absolwent holistycznie postrzega rzeczywistość, jest twórczy, poszukujący, samodzielny i otwarty.
7. Absolwent ma poczucie przynależności do swojego miejsca zamieszkania, kraju i kontynentu.

Jesteśmy szkołą, w której:

1. Uczeń jest: kulturalny, szanuje rodziców, nauczycieli oraz innych pracowników szkoły, okazuje pomoc swoim rówieśnikom, wierzy we własne możliwości, jest tolerancyjny.
2. Rodzic aktywnie uczestniczy w procesie budowania systemu wartości u swoich dzieci, współdziała i wspiera nauczycieli w pracy, pomaga w rozwiązywaniu problemów szkoły, ma zaufanie do prowadzonych przez szkołę działań i współuczestniczy w podejmowaniu decyzji.
3. Nauczyciel jest: sprawiedliwy, konsekwentny, cieszy się autorytetem wśród uczniów i rodziców oraz budzi ich zaufanie. Rozwija zainteresowania uczniów. Zawsze służy pomocą dzieciom i rodzicom. Jest wykształcony i ustawicznie podnosi swoje kwalifikacje.
4. Zajęcia prowadzone są w taki sposób, żeby wydobyć i rozwinąć zdolności dziecka, nauczyć go samodzielnego rozwiązywania problemów oraz wiary we własne siły.

***Miesięczna tematyka rozmów i oddziaływań wychowawczych wokół haseł
zaczerpniętych z ABC Społecznej Krucjaty Miłości Stefana Kardynała
Wyszyńskiego***

Wrzesień

Pracuj rzetelnie, bo z owoców twojej pracy korzystają inni, jak Ty korzystasz z pracy drugih.

Październik

Przebacжай wszystko, wszystkim. Zawsze pierwszy wyciągaj rękę do zgody.

Listopad

Mów zawsze życzliwie o drugih. Napraw krzywdę wyrządzoną słowem.

Grudzień

Szanuj każdego człowieka i bądź wrażliwy na jego potrzeby.

Styczeń

Myśl dobrze o wszystkich. Staraj się w najgorszym znaleźć coś dobrego.

Luty

Rozmawiaj z każdym językiem miłości (używaj zwrotów grzecznościowych).

Marzec

Nie rób przykrości rodzicom, kolegom. Uspokajaj i okazuj dobroć.

Kwiecień

Działaj zawsze na korzyść drugiego człowieka i swojej Ojczyzny.

Maj

Chętnie śpiesz z pomocą, radą i pociechą innym.

Czerwiec

Staraj się dostrzec potrzebujących wokół siebie. Bądź dobrym człowiekiem.

VII. Sylwetka absolwenta szkoły

Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu,
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie,
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad które wyznaczają kierunek jego działania,
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania,
- jest twórczy, kreatywny, rozwija swoje talenty i zainteresowania, jest zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią,
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, empatyczny i ciekawy świata,
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym

- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy,
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne,
- zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe, znaki i symbole narodowe,
- zna i rozumie potrzebę pielęgnowania tradycji.

VIII. Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły, współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- dostarczają wiedzy pedagogicznej rodzicom i uwrażliwiają na potrzeby i możliwości dziecka;
- informują na bieżąco o jego postępach, wskazują osiągnięcia, powodzenia, podejmowane próby;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji, atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka;
- wspierają działania twórcze w różnych formach aktywności dziecka;
- umożliwiają przeżywanie i nazywanie różnych stanów emocjonalnych;
- udzielają pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych, rozpoznają potrzeby uczniów;
- tworzą okazje do podejmowania wspólnych zadań,
- budzą szacunek swoją kompetencją, wiedzą i postawą;
- są godni zaufania.

Wychowawca:

- podejmuje działania umożliwiające rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej,
- otacza opieką każdego wychowanka,
- planuje i organizuje wspólnie z uczniami i ich rodzicami różne formy życia społecznego klasy,
- udziela pomocy merytorycznej i organizacyjnej samorządowi klasowemu,
- wdraża wychowanków do dbania o higienę osobistą i stan higieniczny i estetyczny otoczenia, przestrzega zasad zachowania bezpieczeństwa,
- informuje rodziców o postępach i trudnościach uczniów,
- informuje uczniów i ich rodziców o podjętych ustaleniach wewnętrznych dotyczących życia szkoły.

Rodzice:

- znają i akceptują program wychowawczy szkoły;
- współuczestniczą w życiu szkoły;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach;
- zapewniają poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają nauczycieli w podejmowanych działaniach.

Rada Rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły;
- uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczy i profilaktyki szkoły;
- organizuje formy aktywności rodziców na rzecz wspomagania realizacji celów i zadań szkoły;
- pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły.

Uczniowie:

- przestrzegają regulaminów szkolnych;
- akceptują innych uczniów, pracowników szkoły – szanują ich prawa;
- podejmują samodzielne działania, kierując się potrzebami całej społeczności uczniowskiej;
- współtworzą społeczność szkolną;
- uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o dobre imię szkoły.

Samorząd Uczniowski

- współpracuje z dyrektorem szkoły, nauczycielami, rodzicami;
- współdecyduje o życiu szkoły;
- jest animatorem, inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego i intelektualnego na terenie szkoły i w środowisku lokalnym;
- broni praw i godności uczniów, rozwiązuje ich problemy;
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

IX. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa im. Stefana Kard. Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej,
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie,
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (higienistki szkolnej), szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy).

X. Zadania wychowawczo - profilaktyczne

A. sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Przygotowanie uczniów do aktywnego, świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.	1. Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji. 2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota). 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	- Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne). - Opieka nad Samorządem Uczniowskim. - Funkcjonowanie Szkolnego Koła Caritas. - Organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami.

<p>2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.</p>	<p>1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>2. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców „Bezpieczny Internet – kontrola rodzicielska”.</p>	<p>- Spotkania z Policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy.</p> <p>– Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielem wych. fiz., zajęcia z informatyki.</p> <p>- Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne.</p>
<p>3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie</p>	<p>1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie.</p> <p>2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach wolontariatu.</p> <p>3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału.</p> <p>4. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych.</p>	<p>- Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju.</p> <p>- Zajęcia warsztatowe z pedagogiem – rozwijanie empatii.</p> <p>- Prowadzenie szkolnego koła wolontariatu SKC.</p> <p>- Prowadzenie dziennika elektronicznego</p> <p>Zajęcia dydaktyczno – wychowawcze prowadzone przez nauczycieli dla uczniów wymagających pomocy</p>
<p>4. Wzmacnianie norm społecznych.</p>	<p>1. Pomoc uczeń – uczniowi (z powodu nieobecności ucznia) i słabszym podczas pracy na lekcji.</p> <p>2. Eliminowanie wśród uczniów agresywnych zachowań.</p> <p>3. Udziały w międzyszkolnych konkursach.</p>	<p>Wychowawcy klas.</p> <p>Godziny do dyspozycji wychowawcy klasy.</p> <p>Dyżury nauczycieli. Lekcje wychowawcze mające na celu eliminowanie i zapobieganie występowaniu niepożądanych zachowań.</p> <p>Uczniowie zgodnie z zainteresowaniami.</p>

B. sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.</p>	<p>1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd.</p> <p>2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego – zajęcia z wychowawcą.</p> <p>3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.</p>	<p>- Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia.</p> <p>- Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia poprzez: realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej i prowadzenie pogadanek na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej.</p> <p>- Organizacja wypoczynku w czasie wolnym, konkursów dotyczących zdrowego stylu życia.</p> <p>- Organizacja kół zainteresowań promujących zdrowy styl życia.</p> <p>- Lekcje wych. fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, techniki i edukacji dla bezpieczeństwa.</p>
<p>2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych; kształtowanie umiejętności kontrolowania emocji i radzenia sobie ze stresem.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.</p> <p>3. Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (bezpieczna droga do szkoły).</p>	<p>- Wyposażenie w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie.</p> <p>- Spotkania ze specjalistami (zaproszeni: pedagog, psycholog).</p> <p>- Gazetki ścienne i ulotki</p> <p>- Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych</p> <p>- Spotkania z higienistką szkolną.</p>

<p>3. Ugruntowanie Wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej. Stosowanie profilaktyki</p>	<p>1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych.</p> <p>3. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami.</p> <p>4. Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne.</p> <p>5. Treningi umiejętności odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy itd.</p> <p>6. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p> <p>7. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji.</p>	<p>- Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca).</p> <p>- Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e- papierosa), np. obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie – ulotki, plakaty);</p> <p>- Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo bez alkoholu, organizacja konkursów.</p> <p>- Uzależnienie od używek i dopalaczy – „Dopalaczom stop” – organizacja spotkań dla rodziców, uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić.</p> <p>- Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach.</p> <p>- Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc.</p> <p>- Spotkania z higienistką szkolną, lekarzem (w miarę możliwości).</p> <p>- Zorganizowanie warsztatów terapeutycznych dla nauczycieli i uczniów z zakresu uzależnień: np. „Narkodrom”, „Smaki życia”, „Korekta”.</p> <p>- Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presji grupy, realizacja zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie”.</p> <p>- Propagowanie idei programu profilaktyczno-edukacyjnego „Zapobiegać HIV i AIDS”.</p>
---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Konsultacje ze specjalistami. - Film edukacyjny. - Studium przypadku.
--	--	---

C. sfera rozwoju psychicznego (duchowego, intelektualnego, emocjonalnego) – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Budowanie Systemu wartości – Integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.</p>	<p>1. Realizacja zajęć edukacyjnych –kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji.</p> <p>2. Prowadzenie rozmów z ucznia o szkodliwości działania sekt i tzw. nowych ruchów religijnych.</p> <p>3. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, wos, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie. - Spotkania z autorytetami– dostarczenie wzorców osobowych - Ankieta diagnozująca „Mój system wartości”. - Zapoznanie uczniów z technikami zniewalania człowieka stosowanymi przez sekty i ich zasięgiem. - Realizacja zajęć na godzinach z wychowawcą. - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne. - Filmy edukacyjne i materiały. - Gazetki edukacyjne. - Organizowanie indywidualnych kontaktów ze specjalistami. - Realizacja zajęć na lekcjach religii. - Realizacja treningu asertywności.

<p>2. Uściślanie współpracy z rodzicami poprzez aktywne włączanie ich do wspólnego tworzenia programów szkolnych.</p>	<p>1. Zaproponowanie działań umożliwiających aktywne uczestnictwo rodziców w życiu szkoły i w tworzeniu m.in. programu wychowawczo-profilaktycznego.</p>	<p>- Imprezy szkolne, akademie, piknik rodzinny, działania związane z obchodami 100 rocznicy Odzyskania Niepodległości i in. Możliwość wniesienia zmian i własnych propozycji i pomysłów przez przedstawicieli Rady Rodziców do programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły.</p>
<p>3. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.</p>	<p>1. Realizacja zajęć edukacyjnych na lekcjach z wychowawcą – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła.</p> <p>2. Nauka dobrych manier.</p> <p>3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, wytworami kultury, z dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury.</p> <p>4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów - popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu.</p> <p>5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego.</p> <p>6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>7. Czym jest dyskryminacja – przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji.</p>	<p>- Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką np. do teatru, filharmonii, muzeów, wystaw artystycznych.</p> <p>- Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych.</p> <p>- Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej.</p> <p>- Prowadzenie kół zainteresowań dla uczniów.</p> <p>- Organizowanie spotkań z ludźmi i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Spotkania z członkami Stowarzyszenia „Nasza Wola”. Wizyty w Izbie Tradycji</p> <p>- Tworzenie okazji do publicznego wypowiedzenia się oraz nauka słuchania innych i szanowania poglądów – oglądanie debat parlamentarnych, prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli np. języku polskim, wychowaniu do życia w rodzinie.</p> <p>- Organizacja konkursów, przedstawię uczniowskich.</p>

	8. Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych, kulturowych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z innych krajów.	<ul style="list-style-type: none"> - Oglądanie spektakli teatralnych na temat „zasad, wartości i norm społecznych”. - Dokonanie diagnozy przyczyn i objawów dyskryminacji. - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych. - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą – policja, straż pożarna itp. - Dostosowanie infrastruktury szkoły do nauki przez dzieci i młodzież niepełnosprawną. - Udział w Akcji Szlachetna Paczka.
3. Działania eliminujące niepożądane zachowania wśród uczniów.	1. Podejmowanie działań zmierzających do eliminowania wśród uczniów takich cech jak: kłótność, brak cierpliwości, wyrozumiałości.	<p>Pasowanie na ucznia klasy I.</p> <p>Wytypowanie opiekunów spośród szkolnych starszych kolegów i koleżanek.</p> <p>Kontrola przez nauczycieli zachowanie dzieci podczas przerw lekcyjnych, zajęć dydaktycznych, wyjść i wycieczek.</p>
4. Zapobieganie tzw. wagarowaniu.	1. Wzmocnienie systemu usprawiedliwiania nieobecności ucznia w szkole przez rodziców (odrzuć sposobu usprawiedliwiania poprzez e-dziennik).	Wychowawcy klas.

D. profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.</p>	<p>1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>2. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – poznanie podstaw negocjacji i mediacji.</p> <p>3. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>4. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>5. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>6. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p>	<p>- Realizacja zajęć wychowawczo -dydaktycznych na zajęciach z wychowania fiz. (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach).</p> <p>- Realizacja na lekcjach poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemycy fizycznej lub psychicznej.</p> <p>- Organizacja spotkań z Policjantem.</p> <p>- Realizacja zajęć – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniu.</p> <p>- Realizacja zajęć na godzinach z wychowawcą.</p> <p>- Programy edukacyjne-telewizyjne, spektakle teatralne.</p> <p>- Filmy edukacyjne i materiały.</p> <p>- Gazetki edukacyjne, szkolne radio.</p>

<p>2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.</p>	<p>1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów.</p> <p>2. Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fiz) i poruszania się po drogach.</p> <p>3. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym.</p> <p>4. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>5. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę).</p> <p>6. Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.</p>	<p>-Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego.</p> <p>- Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu.</p> <p>- Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, tematyka lekcji na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci.</p> <p>- Prowadzenie treningu asertywności.</p> <p>- Prowadzenie zajęć profilaktycznych – Co to jest stalking?</p>
---	---	--

XI. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)

Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Dokumentacja/odpowiedzialni za realizację zadań
<p>I. Zdrowie – edukacja zdrowotna</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości</p>	<p>1. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w organizacjach działających w szkole.</p> <p>2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych.</p>	<p>Nauczyciele prowadzący koła zainteresowań/Dzienniki zajęć kół zainteresowań.</p> <p>Wychowawcy klas/dzienniki zajęć lekcyjnych.</p> <p>Higienistka szkolna - dokumentacja higienistki</p>

<p>o zdrowie własne i innych, kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.</p>	<p>3. Udział w zajęciach promujących zdrowy tryb życia.</p> <p>4. Rozmowy indywidualne.</p> <p>5. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych.</p> <p>6. Ankietowanie.</p> <p>7. Redagowanie gazetek tematycznych.</p> <p>8. Kontynuacja programu „Program dla szkół”. Mleko, owoce i warzywa w szkole. Akcje towarzyszące: zajęcia kulinarne promujące zdrowe odżywianie się.</p> <p>9. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie.</p> <p>11. Prowadzenie zajęć o tematyce sportowej: SKS, cotygodniowe wyjazdy na basen, zajęcia ruchowe.</p> <p>12. Ćwiczenia śródlekcyjne w formie zabaw ruchowych. Uczniowie na pierwszym etapie kształcenia.</p> <p>13. Zajęcia z logopedii.</p> <p>14. Kontrola prawidłowości natężenia światła w klasach i na korytarzach.</p> <p>15. Pogadanki o wpływie hałasu na zdrowie i psychikę.</p> <p>16. Pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście.</p> <p>17. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych.</p>	<p>szkolnej w ciągu całego roku. Nauczyciele/Dziennik lekcyjny, dzienniki specjalistów. Lekcje wychowawcze/dzienniki zajęć specjalistów.</p>
--	--	--

<p>2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej, kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny. 2. Pogadanki w gabinecie pielęgniarki i na spotkaniach z rodzicami. 3. Spotkania z dietetykiem. 4. Program profilaktyki próchnicy. 5. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia. 6. Konkursy plastyczne. 7. Okresowe kontrole czystości – za zgodą rodziców. 8. Kształtowanie nawyku mycia rąk przed posiłkami i po pobycie w toalecie. 9. Realizacja działań promujących zdrowie. 10. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków. 11. Rozeznanie, czy uczniowie zjadają drugie śniadanie. 12. Rozmowy, pogadanki na temat kulturalnego spożywania posiłków. 	<p>Dietetyk, pielęgniarka szkolna - organizacja spotkań, pogadanek. Lekarz stomatolog/ pielęgniarka szkolna.</p> <p>Nauczyciele organizatorzy konkursów/ scenariusze imprez i konkursów.</p> <p>Nauczyciele /wychowawcy. Przeszkoleni nauczyciele, wg odrębnego planu na zajęciach w każdej klasie.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą klas, dokumentacja intendenta. Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców. Dziennik zajęć pedagoga.</p> <p>Nauczyciele klas młodszych i oddział przedszkolny.</p> <p>Zajęcia prowadzone w klasach przez wychowawców. Wspólne wykonanie potraw.</p> <p>Savoir-vivre zachowania się podczas posiłków na stołówce oraz w miejscach publicznych.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna). 2. Organizacja konkursu plastycznego „Stop uzależnieniom” 	<p>Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców. Dziennik zajęć pedagoga.</p>

	<p>3. Gazetki ściennie.</p> <p>4. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach.</p>	
<p>II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>	<p>1. Zapoznanie uczniów z Prawami dziecka i ucznia.</p> <p>2. Uświadamianie uczniom do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby.</p> <p>3. Prowadzenie pogadank na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.</p> <p>4. Propagowanie informacji dotyczących zasad dobrego wychowania.</p> <p>5. Egzekwowanie zasad wynikających ze Statutu Szkoły i WSO oraz Kodeksu Ucznia – uczniowie znają swoje prawa i obowiązki.</p> <p>6. Konsekwentna ocena zachowań uczniów, odwoływanie się do regulaminu w sytuacjach wymagających interwencji.</p> <p>7. Angażowanie uczniów w realizację Programu Wych.- Prof.</p> <p>8. Eliminacja podczas zajęć i przerw śródlekcyjnych niepożądanych zachowań (kłótność, brak wyrozumiałości, kultury osobistej, szacunku wobec rówieśników i dorosłych).</p> <p>9. Zachęcanie, motywowanie rodziców do czynnego udziału w procesie wychowawczym.</p>	<p>Nauczyciele klas/Kodeks praw i obowiązków ucznia. Wychowawcy/Zasady dobrego wychowania – gazetka szkolna. Wychowawcy/System oceniania, arkusze ocen ucznia.</p> <p><i>Możliwość analizy szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego na spotkaniach Samorządu Uczniowskiego. Propozycje uczniów i uwzględnienie ich w Programie.</i></p> <p><i>Możliwość konsultacji telefonicznych i osobistych z nauczycielem w wyznaczonych</i></p>

		godz.
<p>2. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, przestrzegania obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się, dobry klimat w szkole.</p>	<p>1. Uczniowie znają i stosują formy dobrego zachowania.</p> <p>2. Organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł.</p> <p>3. Organizowanie wieczorów poetyckich, konkursów „mistrz życzliwości, mistrz kultury bycia” – indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym.</p> <p>4. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne.</p>	<p>Wychowawcy/scenariusze imprez kulturalnych.</p> <p>Wychowawcy klas.</p> <p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy/Dziennik pedagoga.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań takich jak: agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc.</p> <p>2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją.</p> <p>3. Respektowanie zbioru zasad przez uczniów obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą.</p> <p>4. Zajęcia warsztatowe „Nie dla agresji i przemocy w szkole”.</p> <p>5. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania.</p>	<p>Wychowawcy klas, dzienniki specjalistów.</p>

	<p>7. Organizacja spotkań z Policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich.</p> <p>8. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: - propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy?</p>	
<p>III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych.</p>	<p>1. Poznanie procedur bezpieczeństwa w szkole i poza nią i zasadami BHP na lekcjach.</p> <p>2. Organizowanie pogadarek, zajęć warsztatowych, dotyczących bezpieczeństwa.</p> <p>3. Realizacja programów dotyczących bezpieczeństwa przy współpracy z Policją.</p> <p>4. Współpraca z ratownikami medycznymi.</p> <p>5. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy.</p> <p>6. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji.</p> <p>7. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa.</p> <p>8. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej przez uczniów.</p>	<p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy. Alarmy próbne przeciwpożarowe. Dyżury nauczycieli w czasie przerw. Dziennik bibliotekarza.</p>
<p>2. Kształtowanie</p>	<p>1. Nauczanie informatyki od klasy I –</p>	<p>Wyznaczeni nauczyciele –</p>

<p>umiejętności porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.</p>	<p>uświadamianie konsekwencji.</p> <p>2. Korzystanie z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów.</p> <p>3. Prelekcje i pogadanki dla rodziców uczniów klas I – III.</p> <p>4. Dzień Bezpiecznego Internetu.</p> <p>5. Udział uczniów w różnych konkursach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu.</p> <p>6. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym.</p>	<p>zgodnie z odrębnym harmonogramem.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: - omawianie zagrożeń związanych z cyber-przemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych - spotkania z przedstawicielami Policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy) - co to jest stalking – jak sobie z nim radzić?</p> <p>2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia - diagnozowanie środowiska.</p> <p>3. Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedury „Niebieskie Karty” - uczestnictwo nauczycieli w szkoleniach z psychoterapeutą ds. pomocy rodzinie - realizacja programu „Chronimy dzieci” – fundacja „Dzieci Niczyje” - gazetki tematyczne.</p>	<p>Wychowawcy, lekcje informatyki, dzienniki zajęć. Przedstawiciele Policji, przedstawiciele fundacji/ materiały informacyjne.</p>

<p>IV. Wartości, normy, wzory zachowań – kultura</p> <p>1. Kształtowanie poszanowania dla tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowanie innych kultur.</p>	<p>1. Kultuwanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła.</p> <p>2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.</p>	<p>Dokumentacja szkolna. Kalendarz. Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.</p>
<p>2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi niezależnie od statusu materialnego, religii, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>	<p>1. Uczniowie mają szacunek do kultury i dorobku narodowego – biorą udział w uroczystościach o charakterze szkolnymi państwowym - uczestniczą w wycieczkach i lekcjach muzealnych - składają hołd pamięci poległym – rozwijają umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>2. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu.</p>	<p>Uczestnictwo uczniów w działaniach/dziennik zajęć wychowawcy.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadank.</p> <p>2. Przedstawienia, filmy edukacyjne.</p>	<p>Uczestnictwo uczniów w działaniach/dziennik zajęć wychowawcy.</p>
<p>4. Doradztwo zawodowe</p>	<p>1. Rozpoznawanie i rozwój zainteresowań, zdolności, mocnych stron, predyspozycji, talentów uczniów.</p>	<p>Nauczyciele wg przydziału czynności, wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciel doradztwa zawodowego. Uczestnictwo uczniów w działaniach (konkursy, przeglądy, akcje)/dziennik zajęć wychowawcy/ dokumentacja szkolna.</p>

	<p>2. Przekazywanie wiedzy o zawodach, możliwych ścieżkach edukacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi uczniów (wycieczki zawodowoznawcze, lekcje wychowawcze, targi edukacyjne, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów).</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie, zajęcia dotyczące planowania kariery, w zakresie pokonywania stresu.</p> <p>4. Wspieranie uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.</p> <p>5. Współpraca z innymi podmiotami w zakresie doradztwa zawodowego (zakłady pracy, szkoły ponadpodstawowe).</p>	
--	---	--

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	- Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. - Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole	- Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat niskiej frekwencji – pisemne. - Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów	- Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od dopalaczy, internetu. - Organizacja warsztatów np. na

wychowania i profilaktyki	temat „Bezpieczny internet”; „Jak sprawować kontrolę rodzicielską”; „Co to są dopalacze”; konsekwencje prawne zachowań agresywnych, sprzedaży i posiadania używek. – Warsztaty: zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska) jako podstawa wychowania. - Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą i pedagogiem.
---------------------------	--

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą na temat np. dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu efektywnych metod uczenia się „Mnemotechnika”; Negocjacje i mediacje”. - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

XII. Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji nauczycieli przedmiotów,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,

- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań higienistki szkolnej dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji,
- zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie
- zaplanowanie sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienie społeczności szkolnej

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z przeprowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.